

F. t. l. om fritidsundervisning m. v.

nævnte tilskud, jfr. lovforslaget § 39 og bemærkningerne hertil.

Endvidere er udeladt bestemmelsen i § 110 om undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om begrænsning af deltagerantal på undervisningshold og om et mindste gennemsnitstal af deltagere som betingelse for oprettelse af hold. Denne bestemmelse må anses for overflødiggjort af reglerne i lovforslagets § 16 og § 17, hvorved der gives kommunerne mulighed for i fornødent omfang at øve indflydelse på deltagerantal m. v. på undervisningsholdene.

Med udgangspunkt i lovforslagets kapitelopdeling kan ændringerne i øvrigt sammenfattes således, idet der med hensyn til den nærmere udformning og baggrunden herfor henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, navnlig til de indledende bemærkninger til hvert kapitel:

Kapitel I omfatter som i den gældende lov ungdomsskolen, herunder ungdomskostskoler.

Kapitel II omfatter fritidsvirksomhed for børn og unge, svarende til den gældende lovs kapitel II, og rummer tillige bestemmelser om tilsvarende fritidstilbud.

Kapitel III indeholder de regler i den gældende lovs kapitel III om fritidsundervisning for voksne, som i lovforslaget er benævnt almen fritidsundervisning for voksne, dvs. undervisningsformerne: aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekredse, foredragsrækker, den specialundervisning, der betegnes som hensyntagende, og interessegrupper for voksne. I en særlig paragraf i kapitlet (§ 18) er der givet bestemmelser om foredrag, der hidtil har været betegnet som foredragsrækker, og som er omtalt i den gældende lovs §§ 46-48. I § 19 er der optaget bestemmelser om etablering af specialundervisning og erhvervs-mæssige kurser for voksne.

Kapitel IV omfatter den resterende del af den gældende lovs kapitel III, nemlig forberedelseskursus og specialundervisning i tilknytning hertil. Denne undervisning foreslås etableret udelukkende på amtsplan, således at udgifterne afholdes af amtskommunerne.

Kapitel V om folkeuniversitetsvirksomhed svarer til den gældende lovs kapitel VI.

Kapitel VI samler bestemmelserne om kommunernes pligt til at anvise lokaler til virksomhed i henhold til lovforslaget samt om lokaletilskud. Disse regler har hidtil været indeholdt i de enkelte kapitler i tilknytning til virksomheden.

Kapitel VII indeholder som den gældende lov bestemmelser om brevs-koler.

Kapitel VIII samler forskellige bestemmelser fra den gældende lovs kapitler IX, X, XI og XII, som

er uden direkte betydning for den løbende fritidsundervisning eller -virksomhed på lokalt plan. Det drejer sig om bestemmelser om amtskonsulenter for fritidsundervisningen (§ 113, stk. 5), fritidskonsulenter (§ 100), uddannelse af ledere og lærere (§ 101) samt om forsøgsvirksomhed (§ 109, jfr. ovenfor om §§ 93, 102-105 og 111).

Kapitel IX indeholder bestemmelser om ydelse af statslån, der i den gældende lov er optaget i kapitel XI som §§ 106-108.

Kapitel X indeholder ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

4. Konsekvenser af den ændrede tilskudsform.

Under procenttilskudssystemet, som den gældende lov bygger på, beregnes tilskud til de i lovens kapitel II-IV omhandlede aktiviteter som en andel af de afholdte udgifter. Statstilskud ydes til såvel kommunal som privat iværksat virksomhed, og til privat virksomhed ydes normalt yderligere et kommunalt tilskud, der som hovedregel beregnes efter samme principper.

Lovforslaget bygger på det princip, at alle udgifter til aktiviteterne, herunder tilskud til den privat etablerede virksomhed af de nævnte arter samt driftstilskud til lokaler, afholdes af kommunerne eller amtskommunerne. Et beløb svarende til det hidtidige statstilskud forudsættes fordelt til kommunerne og amtskommunerne, indeholdt i de af indenrigsministeriet beregnede tilskud efter objektive udgiftskriterier.

4.1. Ungdomsskolen (kapitel I).

I § 1, stk. 2, for ungdomsskolens vedkommende og § 20, stk. 2, for kurser for voksne er optaget en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om tilbudets indhold og omfang. Disse bestemmelser har som forbillende folkeskolelovens § 15, stk. 2, der lyder således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte rammer for kommunernes forbrug af lærerskematimer pr. elev på de enkelte klassetrin i grundskolen og i 10. klasse. Rammerne baseres på et gennemsnitligt elevtal i grundskolens klasser på højst 22.«

Da det antal undervisningstimer, som den enkelte elev melder sig til i disse skoleformer, ikke er fastlagt på forhånd, således som tilfældet er i folkeskolen, kan det ovenfor omtalte system kun bruges med modifikationer.

For at opnå en ønskelig ligestilling i anvendelsen af ressourcerne må der udstedes regler, som stiller de nævnte undervisningsformer lige med folkeskolen i denne henseende, og den foreslåede bemyndigelse tager sigte herpå.